

Megjelenik hetenként kétszer:

csütörtökön és vasárnap.

Felelős szerkesztő:

SZENDRŐI JÓZSEF

Szerkesztőség és kiadóhivatal Sopron, Háromhátér 3.

TELEFON 394. SZÁM.

ÚJ ÉLETT

Társadalmi és ismeretterjesztő lap.

Előfizetési ár:

Egész évre . K 8.—

Fél évre. . . „ 4.—

Negyed évre. „ 2.—

Egyes szám ára 8 fill.

Hirdetéseket a lap kiadóhivatala megegyezés szerint felvesz.

Kéziratokat nem adunk vissza

Társadalmunk és a jövő választások.

(Cs.) Társadalmi életünk forrongásban van. Ez magában véve nem volna baj. A húst is a forró víz dolgozza át jó, tápláló levessé. De ez a forrás, forrongás egészen más természetű: előjele egy nagy kitörésnek, vagy jobban mondva felborulásnak; a mostani társadalmi rend felborulásának. Hogy ez az állítás nem egyszerű találgatás, a mellett vannak szomorú és keserű bizonyítékaink Európában, Franciaországban és Portugáliában. A két ellenséges tábor mind jobban készülődik, toboroz és küldi előőrseit egymás ellen. Érzik már a levegőben a közeledő égháború és zivatar; a feszültség mind nagyobb és nagyobb, s hallatszik már távolról a moraj. Tehát összeütközés lesz; két világfelfogásnak az összeütközése, még pedig már lehetőleg a jövő képviselőválasztás alkalmával.

Mi kikapcsoljuk a politikai mozzanatokat, s csak a társadalmi esemé-

nyekre, veszélyekre és eredményekre akarunk mutatni.

Nem a 67 és 48, hanem egészen más dolog választ el bennünket a társadalmi életben, s szakítja szét a békés együttélés szálait! Az a kérdés: hogy keresztényes vagy istenellenes, hitetlen társadalmi életet és berendezkedést akarunk-e teremteni?! Mert utóvégre az iskola, a gyermek nevelés, a vallásos emberek akadémosság nélküli jogos előmenetele, a törvényesen szerzett vagyon háborítatlan birtoklása, a vallásos intézmények szabad fejlődése és sok egyéb kérdés, mely ezekkel összefüggésben van, határozottan társadalmi kérdés is. Ezeknek igazságos kezelése s a hol esetleg igazán szükséges, igazságos megreformálása, átalakítása csakis keresztény alapon lehetséges, mert csakis Krisztusi keresztény alaptételnek: „szereisd felebarátodat mint tenne magadat” — és „amit nem akarsz, hogy mások neked tegyék, te se tedd másnak” — van változatlan, felsőbb és ami több: legfelsőbb, isteni szankciója (szentesítése), és verhet

gyökeret az ember lelkiismeretében. Hogy ezt a legfelsőbb szankciót nem akarják elismerni, az határozott örület, amint azt az emberiség története minden nem vak és el nem vakult, józan eszét félre nem lökő embernek egyszerűen és szárazon elébe tárja. Semmi sem könnyebb, mint a gondolkodás nélküli tömegeket kápráztató ígéretekkel fanatizmusba, örületbe vinni. Példák reá a többi között a Megváltó keresztrefeszítése s a nagy francia forradalom. De igazi polgári jólétet, békés együttélést, emberi kulturájakat, igazi megelégedést és boldogságot megalapozni, megőrizni és tovább fejleszteni hazánkban csakis keresztény alapon, keresztény gondolkodás és cselekvés által lehetséges!

S épen ezen, következetes levelezéssel megismert igazság kell, hogy arra készítse a magyar hazáját s annak keresztény népét szerető honpolgárt, hogy társadalmi súlyát és befolyását már most a mérlegre tegye és arra használja, hogy a keresztény felfogás az összes felszínre vetett kérdések körül minél szélesebb körben

Újabb lourdesi gyógyulás.

Pünkösdi számunkban a hírek közt megemlékeztünk arról, hogy Bermann Géza műszaki tanácsos Lourdesba is elzarándokolt, ahol egy csodás gyógyulásnak volt a szemtanúja. Megtudtuk abból, hogy mennyei Szűz Anyánk áldását ezáltal már egy a kalocsai érsekhez tartozó apácára szórta, aki éppen oly betegségben szenvedett, mint Rosamunda nővér: de jóságos, mennyei Patronánk őt is, szintén csodásan meggyógyította. Mert a szükséges adatokkal még nem rendelkezünk, nem tehetjük, hogy ezt az esetet most körülményesen leírhatnók; mihelyt azonban azoknak birtokában leszünk, ezen gyógyulásra még vissza fogunk térni. A csoda fogalmának taglalásába sem akarunk ezen alkalommal bocsátkozni, lesz még arra alkalmunk szóbanlevő esetnek leírásával kapcsolatosan. Azt is tudjuk, hogy a mai modern világfelfogás mosolyogva tér ezen lelket áhitatra ébresztő eset fölött napirendre; nekünk igaz hívő katolikusnak, soproniaknak azonban nem szabad ezen szívet-lelket újabban megkapó, hitet még jobban élesztő esemény fölött szóvalánul elsuhanni, kell, hogy ezen újabb csodás gyógyulásról mi

is szóval megemlékezzünk annál is inkább, mert a múlt évben városunkban is hasonló eset fordult elő, melynek szép leírását épp a közelmúltban, lapunk hasábjain nagy gyönyörűséggel élvezhettük; s maga a meggyógyult, május 29-én kelt első hosszabb levelét Tóth János fertőmeggyesi plebánoshoz, mint a zárandoklat vezetőjéhez intézte, mely levélben a meggyógyult kedves nővér a hazaérkezte után történetéről oly mély bensőséggel s nagy boldogsággal referál.

Mindezeknek következtében s mivel ezt a levelet eredetben láttuk s olvashattuk és kedves olvasóinknak igaz, rendíthetetlen hitében bizunk: hisszük, hogy e sorok olvasóinkat is érdeklik s azokat szintén nagy lelki gyönyörűséggel fogják olvasni. Szolgáljon tehát már e levél is sokak lelki épülésére. Adjuk pedig a levél hiteles másolatát, betűről-betűre a következőkben:

J. M. J.

Ave Mária!

Főtisztelendő Plébános Ur!

Kimondhatatlanul sajnálom, hogy élőszóval nem fejezhetem ki hálámat azon nagy önfeláldozásért, amit velem szemben Főtisztelendő ur tanusított. Azért kérem, fogadja

Főtisztelendő ur e néhány holt betűt úgy, mintha élőszóval mondanám: „A jó Isten és édes mennyei Szűz Anyánk, aki bennünket szeretetével elhalmozott és kitüntetett, fizessék meg a jó Főtisztelendő ur minden lépését, amit e szent és magasztos ügy érdekében tett és tenni fog egész életén át. Naponkinti imáimban megemlékezem jó Főtisztelendő urról, különösen és hogy azon fölséges eszmét nagy sikerrel megvalósíthassa, amit életcéllul tetszett kitűzni. És én hiszem, hogy a mi édes mennyei Anyánk két kézzel szórja áldását a „magyar betegek zárandoklatára“. Hisz épen Főtisztelendő ur az a kiválasztott, aki évről-évre tapasztalja édes Anyánk jóságát.

Mivel tudom, hogy Főtisztelendő urat érdekli a dolog, hogy mi történt a mai napig, azért elmondom a történeteket a jelen óráig.

Fiumében Herceg Terézhez szálltunk. Ebéd után átruccantunk Abbáziába. Kedves tisztelendő Anyánk meg is betegedett a tengeren. Másnap reggel Pestre indultunk. Onnan csak annyit sürgönyözött tisztelendő Anyánk: „Este jövünk a meggyógyult testvérel.“ A képző hittanára Kurcz Adolf meghallotta, hogy sürgöny jött, rögtön elkérte

Likőrök, pezsgők, borok, compotok, bonbonok, felvágottak, konzervek, szalámi és mindenféle sajtok legnagyobb választékban kaphatók

Gruber János

csemegekereskedésében

Megyei telefon 375.

Sopron, Várkerület 131. szám.

terjedjen, megerősödjék, s alkalom adtán minél hatalmasabban megnyilatkozzék. Társadalmunk adja a választókat és képviselőket; s azért legyen mindenki rajta, hogy keresztény életfelfogását a választások alkalmával diadalra juttassa.

A kereszténységnek sohasem lehetett feladata, hogy a pogányságba vagy istentelenség örületébe süllyesse a társadalmat, sem pedig, hogy ily munkálatnak diszörségét képezze.

Legyünk már egyszer öntudatos, meggyőződéses, tevékeny keresztények az egész vonalon.

A soproni zeneegyesület.

Lapunk múlt számában említettük, hogy a választmány tanácskozásának főtárgya egy emlékirat volt, melyre legközelebb visszatérünk. Térszűke miatt ezt a szépen kidolgozott, Dr. Baán Endre főispán úrhoz címzett felterjesztést, egész terjedelmében nem hozhatjuk, de kivonatban azt szívesen, a következőkben közöljük:

Méltóságos Főispán, Elnök Ur!

Azon érdeklődés, mellyel Méltóságod a soproni Zeneegyesület iránt viseltetik, amely egyesület immár több mint tíz év óta Méltóságod bölcs vezetése alatt áll, arra bátorít, hogy ma, mint ezen egyesületnek ez idő szerinti karmestere, több az alábbiakban indokolt, s egyesületünk felvirágoztatását és jövőjének biztosítását célzó javaslattal forduljak Méltóságodhoz, kérve Méltóságodat, hogy ezen beadványomat a legközelebb tartandó választmányi ülés elé terjesztieni kegyeskedjék. A soproni Zeneegyesület, hazánkban a legrégibb zeneegyesülete, igazán kulturintézmény. Egyesületünk, amely 1829-ben alapított, már 85. év óta a zeneművészetnek

és elvitte az érseki helyettesnek, Kleiner méltóságos urhoz és engedélyt kért arra, hogy Te Deumot tarthasson. Megjegyzem, Kurcz Adolf hittanár a múlt esztendőben Lourdesban volt és közelében, szeme láttára csoda történt. Azelőtt is a szent Szűz egyik lelkes fia volt, de most kimondhatatlan boldognak érzi magát. De ő azzal nem elégedett meg. A szemináriumi papokat mind kivitte a vonathoz, hogy saját szemekkel lássák a szent Szűz csodáját. Én minderről nem sejtettem semmit. A vonatban még tanácsoltam a kedves tisztelendő Anyának, ha esetleg nem lesz kocsí, én gyalog megyek a szanatoriumba, mert nagyon közel van. Mikor kiszálltunk, egész sereg papot és apácát láttam. Mindannyian szívből gratuláltak. A parádés hintón mentünk be a templomba tisztelendő Anyával. Talán a nagy Napoleont se fogadták oly lelkesen, mint bennünket 28-án este. Mikor megérkeztünk az összes testvérek, növendékek, képezdésnök spalirba álltak. A kórusról pedig hangzott a lourdesi ének: „Ave, ave, ave Mária.“ Kedves Tisztelendő Anyánk végig vezetett a templomban az oltárig, mint valami mennyasszonyt. Egyszerre megszólaltak a csengetyük és rázendítettünk a „Te Deumra“. Én csak zokogtam. Hogy mit éreztem, azt csak az tudja elképzelni, aki ilyent már átélte. Utána áldás volt, azután pedig a „Magnificat“ énekelték. Valóban elmondhattam magamról: „Magasztalja én lelkem az Urat, mert nagy dolgokat cselekedett velem a Hatalmas, Kinek szent az Ő neve.“ Hálaadás után kivezetett a kedves tisztelendő Anya a templomból. Azt hittem szétszaggatnak. Az ifjuság kívánt leginkább látni. Egész önkénytelenül is azt hangoztatták: „Most már hiszek, most már szeretem a szűz Anyát.“ Eddig is meg voltam győződve, de most még inkább látom, hogy édes menyeyi

komoly és céltudatos ápolója és terjesztője. Bár az utóbbi években a teljesen megváltozott társadalmi viszonyok, valamint az általános közgazdasági pangás következtében egyesületünkben is bizonyos stagnatio mutatkozott; de ezen egyleti évben azonban egészen új életerőt nyert egyesületünk. Igaz örömmel utalok e tekintetben első sorban énekkarunkra, amelyet érdemes alelnökünk, Russ Oszkár velem együtt összetoborzott s már négy egyleti vállalkozásnál elég szép sikert aratott. Különösen kiemelendők tartom azon örvendetes körülményt, hogy ez idő szerint a közel 72 tagból álló karban egy hölgy, mint a férfi tagjai nagy érdeklődést tanúsítanak minden iránt, ami egyesületünkkel összefügg. De hogy ezen érdeklődést ne csak állandósítsuk, hanem mindjobban fokozzuk is, szükségesnek tartanám, hogy a t. választmány mielőbb megállapítaná a legközelebbi egyleti vállalkozásoknak tervszerű programját és pedig:

1. Hogy egyesületi énekkarunk június vagy július havában kirándul Russ Oszkár alelnök indítványa szerint Darufalvára s ezen kirándulással kapcsolatban Kismartonba, Haydn sírjához.

2. A nyár vagy elő őszy folyamán előadja valamelyik soproni templomban Liszt Ferencnek korális miséjét, mely alatt gyűjtés rendeztessék a doborjáni „Liszt-emlék templom“ építési alapja javára.

3. A más irányú rendezések és az idő előrehaladottsága miatt elmaradt II. nagy harigversenyt „Haydn-Teremtés“ c. nagy oratoriumával — mely 1833 óta Sopronban nem adatott elő — októberben rendezi egyesületünk.

Az anyagiak erősítésére kívánatosnak tartom, hogy erélyes mozgalom indíttassék meg. Célszerű volna e tekintetben Sopron város és a vármegye vagyonosabb emberei sorában (a 100 K) védnököket szerezni, ami Méltóságod bölcs vezetése mellett bizonyára eredményre vezetne. Célszerű volna továbbá a soproni társadalomnak hölgyeit megnyerni

Anyánk azért művelte ezt a csodát, hogy sokaknak megerősítse a hitét, a szeretetét s bizalmát Ő hozzá. Ez volt az első fogadtatás. Mikor mindennek vége volt, kimentem a szanatoriumba. De erősen ráparancsoltak, hogy holnap reggel 8 órára benn legyek. Másnap, ez volt 29-én, 8 órakor jött az orvos dr. Albeker Károly. Elmondtam neki az egész esetet. Nem igen nyilatkozott. Szóval nem tudtam, mit írjak Főtisztelendő urnak. Igaz nem vizsgált meg. Délre kimentem a szanatoriumba. Ebéd után hozzá fogtam a levélíráshoz. De ez az egy pont még mindig nem engedett tovább menni. Mit írjak a doktor nyilatkozatáról. Amint így gondolkoztam, kopognak az ajtón. Az egyik testvér jelentette, hogy itt az orvos és meg akar vizsgálni. Alaposan kipróbált. Mikor kész volt, megkérdeztem a véleményét. Azt mondta: „Ilyen nagy és fáradtságos ut mellett föltűnő a javulás, egyenlően mást nem mondhatok.“

A kalocsai néplapban benn lesz az egész eset. Azért, ha Főtisztelendő ur szívesen veszi, a legközelebbi lapot és a többit is elküldjük.

A halányilatkotat is minél előbb elküldöm. Jelenleg úgy van, hogy a szanatoriumban maradok szeptemberig. Immaculata testvér szívélyes üdvözetét küldi Főtisztelendő urnak és magát imáiba ajánlja. Még mindig nincs itthon. Állandóan az ő betegeire gondol. Látszik, mily szeretettel gondozta őket e rövid idő alatt.

Ujból ezer és ezer köszönet jó Főtisztelendő ur nagy fáradtságáért. Magamat buzgó imáiba ajánlva maradok

hálás, volt beteges
Sr. Mária Cherubina.

Kalocsa, szanatorium, 1914. V/29.

arra, hogy tagokat szerezzenek. Szükségesnek tartom továbbá, hogy egyesületünk a szokásban volt hushagyó hétfői társas estélyt, a jövő farsangban ujítsa meg.

Egyesületünk felvirágoztatása és jövőjének biztosítása érdekében a legfontosabb teendőnknek tartom azonban zeneiskolánknak újjászervezését és egy állandó zenekarnak létesítését. Mindkét esetben csak akkor érhető el eredmény, ha sikerül nagyobb városi és államsegélyt kieszközölni. Hiszen Sopronnál sokkal kisebb városokban tetemes segélyben részesülnek a náluk létező városi zenekar, illetve a zeneiskolák. Utalok e tekintetben Brassó és Nagyszében városokra, melyek évi 26—27 ezer koronát áldoznak csupán városi zenekarra. Marosvásárhely zeneiskolája részére nagyszerű palotát épített, melynek hangverseny termében egy 60 regiszterű Rieger-féle hangverseny orgonát állítottatott fel ugyancsak a város. Pécsen, Temesvárott, Szegeden, Debrecenben, Kassán és Miskolcon is városi zeneiskolák vannak s virágoznak évek óta. Ott az igazgatók 4800 korona fizetést, lakbért és pótlékot, a tanárok 3600 korona fizetést, lakbért és pótlékot kapnak és mindnyájan nyugdíjképesek.

Pozsony városa is saját tervem szerint létesítette a zeneiskolát és az állandó zenekart, mely a színházban is játszik. E két intézményt a város 8000 koronával, az állam 5000 koronával segítyezi.

A városi zenekart a színházzal és esetleg a savanyukuti fürdőzenekarral kapcsolatosan lehetne létesíteni, mely a zeneiskolából nyerné kiegészítését.

Végül tisztelettel kérem Méltóságodat, hogy ezen fontos kérdések megvitatására a választmányt összehívni kegyeskedjék, ugyancsak a nyári évad előtt, esetleg ősszel a közgyűlést is megtartani méltóztassék.

Bár tudom, hogy javaslatomnak minden pontját nem lesz könnyű megvalósítani, mert mint említém, a soproni viszonyok mindjobban kedvezőtlenebbek lesznek.

De ha ragaszkodunk zeneegyesületünknek, mint az ősrégi kulturintézménynek fennmaradásához, együttes törekvéssel kell azon dolgoznunk, hogy zenei életünknek eme büszkesége, társadalmunknak eme szükségessége romba ne düljön. Próbáljuk tehát meg jelen tervezetemenk valóra változtatását, a 90 éves, dicső multtal bíró Zeneegyesületünk megérdemli, hogy e kísérletet érdekében megtegyük.

Maradok Méltóságodnak s a t. választmányának tovább is szolgálatra bármikor kész tisztelője

Dr. Kossow Jenő,

a pozsonyi dóm és zeneegyesület,
a soproni zeneegyesület karnagya.

Hirek.

Személyi hírek. Esterházy Miklós herceg családjával Budapestről Kismartonba érkezett. — Fraknói Vilmos c. püspök, a muzeumok s könyvtárak országos főfelügyelője, valamint városunk diszpolgára, Szalay Imre báró a Sopronban talált őskori leletek megtekintése végett szerdán városunkban időztek. — A legrégibb kaboldi nyaralóvendég aki 33 év óta minden évben élvezi ott a nyugalom heteit, Pollák Albert, salzburgi udv. antikvariust a császári tanácsosi címmel tüntette ki Ófelsége. A rendkívüli népszerűségnek örvendő érdemes öreg urat ez alkalmából igen sokan üdvözölték.

A bérmálások. Lélekemelő ünnepé tette a felülről jövő Erő, a Szentlélek Győr pünkösdi napjait. Az ősi székesegyházban dr. Várady L. Árpád megyés főpásztor, ki-nevezett kalocsai érsek maga tartotta a szentbeszédet mindkét ünnepen. E szentbeszéd keretében búcsuzott el székvárosa és egyházmegyéje buzgó papságától és hiveitől. A szentbeszéd után csendes misét celebrált és kiosztotta a bérmálás szentségét. A tem-

plom hajói mindkét ünnepen zsufozásig meg-
teltek a hívek ezreivel. A főpásztor pünkösdi
vasárnapján 678 férfinak, pünkösdi-hétfőn
pedig 869 nőnek osztotta ki a bérálás
szentségét.

Pápai áldás. Sopron város prépost-
plébánosa, dr. Zehetbauer Ottó a múlt
hét péntekjén érkezett haza római zárándok-
utjáról, ahol a szentatya is fogadta kihall-
gatáson s egyuttal a soproni hívőknek pápai
áldását is küldötte. Pünkösdi vasárnapján
osztotta ki a prépost a szentatya áldását
híveinek.

Uj pénzügyigazgató. Horváth Iván
kir. tanácsost Veszprémben pénzügyigazgatóvá
nevezték ki. Ügybuzgó, lelkiismeretes tiszt-
viselőre ragyogott a kiltintetés fénye. Igazán
megérdemelte. Míg sajnálkozunk távozásán,
szívöl gratulálunk az előmenetelhez.

A vegyes felülvizsgáló bizottság
június 3-án a városházán ülést tartott, melyen
elnöki minőségben dr. Baán Endre főispánt
dr. Kaka János árvaszéki elnök helyette-
sítette.

Esküvő. Éles Endre soproni kir. al-
járásbíró június 6-án, déli 12 órakor tartja
esküvőjét adorjányi és nagyráthonyi Ráthonyi
Péter és felesége Dávid Irma leányával,
Mária-val a Domtemplomban.

Eskütétel. Márkus Ferenc dr. a múlt
héten kinevezett csornai albiró hivatalos
esküt tett a soproni kir. törvényszéknél. Az
uj albiró kedden foglalta el állását Csornán.
— A városházán is letették a hivatalos esküt
Krétschy Sándor dr. helyettes-polgármester
előtt: Beilschmied Gottfried pénztári ellenőr,
Kund Frigyes számtiszt és Hünner Róbert
irodasegéd-tiszt, akiket a legutóbbi köz-
gyűlés választott meg új állásaikba.

László-Leeb Irénke meghalt. Hét
napos, kínzó betegeskedés után pünkösdi
vasárnapján reggel hunyta le szemét László-
Leeb Irénke. Tizenkilenc éves viruló, rem-
ménnyel-kedvvel telt élet világát oltotta ki
a könyörtelen halál. Két évvel ezelőtt végezte
a szini iskolát. Azok, akik kedves, közvetlen
egyéniségét megismerték, csengő szép hang-
ját hallották és jövőt jósoltak, 2-án délután
fájdalmas részvétellel kísérték utolsó útjára.
Nagyon sokan voltak, akik a temetésén
megjelentek. Halálát özvegy édesanyja és
két testvére siratja.

Megüresedett plébániák. Jelenleg
tizennyeg plébánia van üresedésben Győr-
egyházmegyében, ezek: Dunaalmás, Egyed,
Fertőszéleskut, Győr, Halászi, Harka, Kis-
bér, Mosonszentjános, Mosonszentmiklós,
Récény, Zúrány.

Nyomdászok nyomtatványkiállítása.
A nyomdászok hosszú fáradságának gyü-
mölce a városi festőteremben pünkösdi
vasárnapján végre egy festőien gyönyörű
képben érvényesült annak dokumentálása
mellett, hogy a nyomdászipar az utolsó év-
tizedben a modern kor igényeinek meg-
felelően óriási módon fejlődött; nemcsak a
külföldi, különösen a német, hanem már a
magyar is büszkén vallhatja, hogy az
európai versenyben ő sem kullog az utolsók
között. A kiállítást Horváth Ödön, a
nyomdász-szakkör elnöke nyitotta meg.
Üdvözlőlvén a szép számban megjelenteket,
felkérte Vankó Vilmos budapesti szak-
tanárt előadásának megtartására. A tudomá-
nyosan kidolgozott szép fejtegetést a
közönség nagy élvezettel hallgatta s elő-
adását zajos tapssal jutalmazta. Utána
Schultes György wieni tanár tartott szak-
szerű előadást. Voltak gyönyörű szép nyom-
tatványok a szélrőzsa minden irányából;
valamennyi közül azonban a német nyomda-
ipar termékei tűntek ki, melyek tudvalevően
a világon a legelsőrendűek. A helyi nyom-
dák közül a Röttig Gusztáv és Fia,
a Romwalter nyomda, a Piri és Székely,
azonkívül a „Merkur” nyomda állítottak
ki. Horváth Ödön, Zsigmond Lajos, Zsitvay
Lajos és Weber Samu helyi nyomdászok
munkáit mindenki bámulattal szemlélte.

A kiállítás iránt nagy érdeklődés nyil-
vánult meg. A megnyitáskor megjelentek
Baán Endre dr. főispán, Töpler Kálmán dr.
polgármester, Krétschy Sándor dr. h. polgár-
mester, Fertsák Jenő megyei főjegyző,
Willering vezérőrnagy, Szilvássy Márton dr.
udvari tanácsos, Schneider Gábor törvény-
széki elnök, Stengl Antal dr. törvényszéki
bíró, Vogel Antal iparfelügyelő, Röttig G.,
Röttig Odó, Székely G. Antal, Szabó László,
Klaber Hugó, Trybon (Wienerneustadt) és
Lintner Imre (Szombathely) nyomdatulaj-
donosok, Radó Imre, Leitner Ferenc igaz-
gatók, Schwarz Sándor dr. ügyvéd, Károlyi
Lajos gyáros, Spiegel Szigfried kamarai al-
elnök és még sokan a város előkelőségei
közül. Megtekintették a kiállítást a bencés
főgimnázium növendékei Stanits Fulgent
h. igazgató, a hovádfőreáliskolai növendékek
pedig egy főhadnagy vezetése mellett.

Horváth Ödön szakköri elnök a fő-
ispánt és polgármestert a kiállítás meg-
tekintése után külön is megkérte a nyom-
dászszakiskola létesítésének támogatására,
amit a két vezető férfiú legnagyobb kész-
séggel meg is ígért.

A kiállítás hétfőn csak délig volt nyitva.
A nagyközönség nagy érdeklődést tanúsított
a kiállítás iránt és sok százan jártak fent a
nyomdaipar remekeinek megtekintésére.

Este kedélyes estéllyel fejezték be a
Pannoniában a nyomdászok a kiállítást.
Geleji Frigyes: „A nyomdászok 25 éves
multja” címén tartott tanulságos és mind-
végig érdekes előadást. Zwinz Károly bank-
tisztviselő nagy énektudással négy dalt
adott elő. Czeike Albertné, ki Schubert és
Slanszky egy-egy dalát énekelte, lelkes
ünneplésben részesült. Kohlmann Mór ma-
gyar és német élcein sokat mulatott a
közönség. Löbl Viktor rögtönzött füttyszólója
és a Férfidalkör dalai méltón illeszkedtek
a változatos műsorba. Az énekszámokat
Kárpáti Sándor kísérte zongorán, a konfe-
rálást Lederer Gyula dr. látta el közvet-
lenül ható szellemességgel.

A műsor után tánc volt a késő hajnali
órákig.

**A soproni főszolgabíró hivatalos
napokat** tart: június 25-én Kaboldon, ju-
lius 30-án Fertőrákoson, augusztus 29-én
Lókon, szeptember 26-án Sopronmeggyesen.

Tejmérő. A mindenfelé elterjedt tej-
hamisítás elleni védekezésre egy olcsó tej-
mérőt készítettek, mely nélkülözhetetlen
minden házbán. Ilyen tejmérő Sopronban
is kapható már az Oroszlán-gyógyszertár-
ban. Heimler Károly dr. főkapitány meg-
vizsgálta ezt a tejmérőt és a hivatalos
mérővel próbaméréseket eszközöltetett. A
főkapitány az új mérőt, mely 1 K 50 f-ért
megszerezhető, igen jónak találja és állítólag
a rendőrlégénységet is ellátja vele.

Asoproni zeneegyesület zeneiskolá-
jának f. hó 4-én, csütörtökön délután 5 óra-
kor tartandó vizsga-hangversenyére
ismételten felhívjuk a közönség figyelmét.

Tanítógyűlés. A kisboldogasszonyi és
nagyimrekerületi egyesített
tanítókörök f. é. június hó 8-án Felsőszertalván
rendes gyűlést tart.

Vonatözeütközés. A sopron-köszegi
vasut délutáni vegyesvonata tegnap Lakom-
pak állomásra bejárva nekiment egy ott
veszteglő anyagvonatnak; öt utas jelenték-
telen sérülést szenvedett.

**Vizsgálat a győr—sopron—ebenfurti
vasuton.** A vasuti s hajózási főfelügyelőség
megbízásából Horváth Károly miniszteri ta-
nácsos, főfelügyelő vizsgálatot tartott a győr—
sopron—ebenfurti vasut vonalain. A vizsgá-
latra azok a panaszok adtak okot, amelyek
a társaság forgalmi viszonyai ellen elhan-
goztak. A vizsgálóbiztos a megejtett szemle
eredményéről jelentést tesz a vasuti és ha-
józási főfelügyelőségnek.

Milyen lesz a nyár? A keletázsiai
legutóbbi földrengések és tűzhányók ki-
törései élénken foglalkoztatják a természet-

tudósokat s ezek már most igyekeznek
megállapítani azokat a következményeket,
melyeket az elemek kitörése az időjárásra
hoz. Így azt jósolják, hogy miután a tűz-
hányók roppant portömeget vetnek fel,
amelyek fent usznak a magasabb levegő-
rétegekben és sok napsugarat fognak fel:
az idei nyár tehát hideg és esős lesz. Nem
valami kellemes jóslat ez a gazdákra, kik a
múlt évben is sok kárt szenvedtek az esős
nyár miatt.

A közigazgatás államosítása. Azt
írja az egyik fővárosi napilap, hogy a kép-
viselőház június 5-én, pénteken, délelőtt
10 órakor ülést tart, melynek tárgya a
további teendők iránti intézkedés. Hír szerint
ezen az ülésen a miniszterek törvényjavas-
latokat terjesztenek elő; köztük Sándor
János belügyminiszter a közigazgatás álla-
mosítására vonatkozó törvényjavaslatokat.
Nem tudunk ennek a hírnak hitelt adni,
mert a vonatkozó tervezetnek még annyi
forumon kellene átsiklani, hogy ily rövid
idő alatt annak a keresztülvitele teljes lehe-
tetlenség. Elhisszük, hogy a törvényjavaslat
már készen van; a kinevezésre vonatkozó
megállapodást már írásba foglalták; hogy a
beterjesztést csakis a formai akadályok kés-
leltetik, mégis, figyelemmel arra, hogy a
nyári szünet már közeledik, nem hisszük,
hogy ezen javaslat ősz előtt napirendre,
illetve tárgyalás alá kerülhetne.

A népoktatási törvény reformja. A
vallás- és közoktatásügyi miniszter a vár-
megyei közigazgatás reformjával kapcsolat-
ban revízió alá veszi a jelenleg érvényben
lévő népoktatási törvényeket és rendelke-
zéseket. A miniszter e célból saját elnöklé-
sével törvényelőkészítő-bizottságot szervezett.

Mezőgazdasági tanfolyam néptanítók és tanítónők számára. A m. kir.
földmívelésügyi Miniszter a kisebb fokozatú
ismétlő iskolákhoz a gazdasági tárgyak
tanítására hivatott népiskolai tanítók illetve
tanítónők gazdasági kiképzése céljából folyó
évi július hó 18-ától bezárólag augusztus
hó 18-áig, az algyógyi, adai, békéscsabai,
breznóbányai, hódmezővásárhelyi, jászberényi,
karczagi, lugosi, pápai, rimaszombati,
nagyszentmiklósi, szilágysomlyói, szabadkai,
csáki, siroakai (Arva vármegye) földmives
iskoláknál 20—20, összesen 300 és pedig a
siroakai iskolánál kizárólag a m. kir. föld-
mívelésügyi ministerium felvidéki kirendelt-
sége által is ajánlott néptanító, továbbá a
kecskeméti földmives iskolánál folyó évi
július hó 31-ig 20 tanítónő részére gazda-
sági tanfolyamot rendez. A tanfolyamon
résztevő tanítók (tanítónők) egyenként 100
azaz Egyszáz korona átalányt élveznek,
mely összegből az ellátási díjat és minden-
nemű költséget tartoznak fizetni. A tan-
folyamokra olyan tényleges alkalmazásban
levő néptanítók (tanítónők) vétetnek fel,
akik mezőgazdasági tanfolyamot még nem
végeztek. Felvételi kérvényt a földmívelés-
ügyi Miniszterhez kell címezni és folyó évi
június hó 12-ig az illetékes kir. tanfelügye-
lőségnek benyújtani. A jelölést a tanfelügye-
lőség illetőleg a siroakaira nézve egyuttal
az említett felvidéki kirendeltség és tan-
felügyelőség javaslatára a vallás a közokta-
tásügyi Minister úr teljesíti.

Halálosvégű kertmegnyitás. Hor-
váth Gyula gépész és Szabó Miklós
farádi legények, a szülők között történt
régebbi gépügyből kifolyólag haragban vol-
tak. Két héttel ezelőtt egy korcsmai kert-
megnyitás alkalmával Szabó hátulról oly
veszedelmesen szurta meg késével Horváthot,
hogy az kétheti kínos szenvedés után a
győri kórházban minap meghalt. Holttestét
Farádra szállították. Az egyetlen gyermek
elvesztése felett a szülők fájdalma leírhatat-
lan, a szerencsétlen gyilkos pedig a lelki-
ismeret szörnyű furdalásával a börtönbe fog
kerülni.

A kocsi kerekei alatt. Fábián József
36 éves rábatamási pályamunkás folyó hó

29-én reggel, mikor munkába ment, leesett a pályakocsiról, melynek kerekei a jobb combját teljesen levágták. Súlyos sérüléseivel a kapuvári kórházba szállították. Állapota válságos.

Betörés. Na men stock Károly vulkapordányi mészáros-üzlethelyiségében június 31-iki hajnalban ismeretlen tettesek betörték és temérdek húst, zsírt, kést és készpénzt vittek el. A tettesek iránt a nyomozás megindult.

Balf kénes gyógyfürdő forrásai páratlan hatásúak csúsz, köszvény és női bajoknál; lithiumos savanyuvíze pedig vesebajoknál és tüdőhurutoknál a legjobb sikerrel alkalmazható. Felvilágosítást nyújt Balf gyógyfürdő igazgatósága, vagy a tulajdonos: Wosinski István dr. örökös római gróf.

Ritka látványosság a Rosenstingl régiség és ékszerkereskedés kirakatában (Várkerület 115, Lenck féle átjáró mellett) egy perzsa selyem szőnyeg és más műtárgyak, melyekből nagy választék raktáron is van. Megtekintés, vétel kényszer nélkül.

Csorna. Május 29-én volt a járási vizsgálóbizottság előtt a választók vizsgálója. Jelentkezett 300, ebből csornai 120 körül az írás-olvasás igazolására bizonyítványt kapott 1 kivételével valamennyi, ez az egy nem csornai.

Ország-világ.

Tengeri katasztrófa. Éjjel két órákor futott a Storstad éles orra az Impress of Ireland hatalmas testének s tíz perc se telt, a büszke gőzös fölött összecsapott a tenger keserű habja. Dulakodó embergomolyok, ládák, tört hajórészek, szétroppant csónakok usztak a víz színén s mint rettenetes kórus zugott a haldoklók jajveszékése. A hivatalos jelentés szerint 1032 ember pusztult el s csak 355 mentette meg életét. A szerencsétlenség dolgában már megindult a vizsgálat s az eddigi hírek szerint a Storstad kapitányát, Andersent teszik felelőssé. A Storstad állítólag sokkal sebesebben haladt, mint a nagy ködben, közel a parthoz megengedhető lett volna. A szerencsétlenség egyes részletei egyébként még mindig nem elég világosak, csak az az egy bizonyos, hogy ezer embernek lett temetője a sötét ocean.

Az albán fejedelem újabb menekülése. A „Le Journal“-nak jelenti Durazobá kiküldött külön tudósítja: Vilmos fejedelem menekülni készül Durazóból. Kilenecer főnyi katolikus malisszorral, akik vakon követik vezérüket, Bib Dodát, a fejedelem Szkutariba akar menni, ahol állítólag a kaszánya biztos védelmet nyújt neki és családjának.

12.000 mohamedán albán áll Tirana előtt. Táborukban többször hallatszik ez a kiáltás:

— Éljen a szultán és Mohamed vallása!

A fejedelmet két leghívebb tanácsadója, Castaldi olasz kapitány és Buchberger osztrák-magyar konzul már elhagyta, mind a ketten visszatértek hazájukba.

Szerbia fegyverkezése. A szerb hadsereg felfegyverkezésére és felszerelésére szükséges rendkívüli hitelre vonatkozó törvényjavaslat, melyet a pénzügyminiszter kedden terjesztett a szkupstina elé, 122.8 millió megszavazását kéri. Ebből a tüzérség és gyalogság felfegyverzésére 92.4, a hadsereg felszerelésére 21.2, az utászcsapatok felszerelésére 7.1, az egészségügyi szolgálat kiépítésére 2 millió dinárt számítanak. E rendkívüli hitelt egyenlő arányban osztják fel az 1914., 1915. és 1916. évekre. Fedezésére konszolidált kölcsönt vettek fel. A kormány kívánságára a törvényjavaslatot sürgősnek mondták ki.

Gyujtogató suffragettek. A pünkösdi ünnepeket a suffragettek gyujtogatással tették

emlékezetessé. Henleyben tüzes csóvával lángra lobbantották a hirneves Wargawe székesegyházat, a Tudorok korszakának ezt a ritkabeccsü építészeti műemlékét, amely teljesen elpusztult. Csak hajnali három órákor vették észre a tüzet, akkor már késő volt, a templom belseje elhamvadt, a gyönyörű szószek, az oltár remek faragványai és képei mind odaégték.

Reggel hat órákor Windsor tűzoltóságát verték föl tűzilármával. Bubna grófnő kastélya égett Windsor közelében, de itt még idejekorán jött a segítség. A kastélyban és a Wargawe-templomban is letették névjegyeiket a suffragettek s a londoni rendőrség úgy sejtí, hogy mind a két pusztítást ugyanazok a suffragettek idézték elő.

Mágnás Elza gyilkosait életfogytiglani börtönre ítélték. Turcsányi (Mágnás) Elzának, a dúsgazdag kokottnak elvetemült gyilkosai Kóbori Rózsai házvezetőnő és Nick Gusztáv péksegéd fölött a budapesti esküdtbíróóság kétnapi tárgyalás után tegnap mondott ítéletet. Kóbori és Nick ugyanis egy téli este lakásán megfojtották Turcsányi Elzát, azután elrabolták kincseket érő ékszereit és készpénzét s a holttestet egy utazókosárba rejtve, beledobták a Dunába. A bíróság Kóbori Rózsit és Nick Gusztávot életfogytiglani fegyházra ítélte.

Kisiklott gyorsvonat. Holobkau állomás előtt a gyorsvonat hibás váltóállítás következtében kisiklott és az utasok közül negyvenen többé-kevésbé súlyosan megsebesültek.

Robbanás a bányában. Bradleyben egy szénbányában felrobbant a szénpor és a robbanás megölt tizenegy munkást. Kigyulladt a bánya is, de sikerült a tüzet még idejében eloltani.

Automobil-katasztrófa. Turin közelében, mikor a gépkocsi ki akart kerülni az országuton egy parasztleányt, a soffőr olyan hirtelen fékezett, hogy fölborult. Grassi tenorista neje és Mondino orvos szörnyethalt; a parasztleányon keresztülgázolt az automobil s ő is meghalt, három utas és a soffőr súlyosan megsebesült.

Feszty Árpád, a kiváló festőművész szombaton éjszaka 57 éves korában Lovranában meghalt. Hosszu és kinos szenvedésnek vetett véget a halál. Holttestét koporsóban fogják Budapest megkerülésével egyenesen a komárommegyei Gyallára szállítani, s ott temetik el a család sírboltjába.

PIRI ÉS SZÉKELY

KÖNYVNYOMDA o o
KÖNYVKÖTÉSZET o
VONALZÓINTÉZET

SOPRON, HÁROMHÁZTÉR

(a városház mellett)

Telefon 394.

Elvállaljuk az összes nyomdai munkák elkészítését, u. m.: műveket, hírlapokat, folyóiratokat, ipari és kereskedelmi nyomtatványokat, cégkártyákat, falragaszokat, röpiratokat stb.

Az összes könyvkötő- és vonalozási munkákat a legpontosabb kivitelben, olcsó áron vállaljuk.

Üzleti könyvek raktáron

Forgácsok.

Vendégszerető volt régen a magyar s e nemes tulajdonságáról messze földön híres volt. Volt mit megosztania vendégével, s jóságos szíve osztogatott is bőven. Kiszedte a szekér kerékét is némelykor, hogy a vendég ne távozhasson. És ma? ... nincs úgy, mert ő maga is java részben csak vendégnek érzi magát a portáján! Haj, a régi jó idők!

Kultúra. Régen úgy hívtuk, hogy műveltség, s azt mondtuk, hogy ez művelt lelkű úr vagy asszonyság, mialatt a bővebb tudással párosult nemes lelkületet értettünk. S nálunk akkoriban a művelt ember nem káromkodott, nem gunyolta a vallásosságot, sőt ő maga is buzgó hívő volt. Azóta a műveltség átvedlett kulturává, amely főleg a nem keresztény lapokból és könyvekből meríthető. Nem tudom, hogy ezen a koszon nem művelődnek-e ki az egy budapesti ur patent kifejezésére méltó „kulturbestiák“, de őszintén bevallva, a régi műveltség ilyeneket nem termelt!

Holtomiglan, holtáiglan... Öntudattal, önérzettel mondták régen te apáink, anyáink az oltárnál az esküszereit ígéretet. Ezen szent kijelentés után már nem létezett számukra a válogatás a rothadt almában. Nem is kerültek szalmaözvegyszó mintájára, szalmaárvák! akik persze holtomiglan azok maradnak, mert hol az apjuk, hol az anyjuk hozzájuk többé vissza nem tér, mert mással éli Isten törvénye ellenére a világát. Művelődünk szörnyű módon!

A cselédet régen nálunk a család tagjának tekintették. Meg is osztotta a család örömét és bánatát, sőt később is a kedves emlékek kötelékei fűzték őt régi gazdához. Ma a városokban jó részben a kapukulcsok őrzője, sőt éjszakára azok egyedüli birtokosa. Régen a házhoz tartott, most java részben a háztól! De kérem, ne tessék ezen megütközni, mikor ezt már az elszéződés alkalmával maguknak kikötötték.

Busongó Dani.

Aki még nem nyaralt Kaboldon, nem nyaralt még igazán kellemesen.

Hová menjünk szórakozni?

Fel az „Alm“ vendéglőbe, mely a soproni közönség kedves kiránduló helye.

Liesingi sör, jó borok és izletes ételek, úgyszintén a legpontosabb kiszolgálás.

Számos látogatást kér Horváth Antal „Alm“-vendéglős.

Vetitőgép

villany vagy mészfény világítással olcsón eladó; esetleg egy egész mozgósínház be rendeztetik.

Weisz Tóbiás

Sopron. Ujteleki-utca 18. sz.